

*Alkotmányügyi Bizottság
Az elnök*

20.09.2023

Mr Adrián Vázquez Lázara
elnök
Jogi Bizottság
BRÜSSZEL

Tárgy: Vélemény az uniós jog alkalmazásának 2020., 2021. és 2022. évi ellenőrzéséről
(2023/2080(INI))

Tisztelt Elnök Úr!

A fent említett eljárás keretében az Alkotmányügyi Bizottság felkérést kapott, hogy nyilvánítson véleményt az Ön bizottsága számára. A bizottság a 2023. július 18-i ülésén úgy határozott, hogy levél formájában nyilvánít véleményt.

Az Alkotmányügyi Bizottság a 2023. szeptember 20-i ülésén vizsgálta meg a kérdést. Az ülésen¹ a bizottság úgy határozott, hogy felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy az állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat.

Megkülönböztetett tisztelettel:

Salvatore De Meo

¹ A zárószavazáson a következők vettek részt: Salvatore De Meo (elnök és a vélemény előadója), ..., .

JAVASLATOK

Az Alkotmányügyi Bizottság:

1. hangsúlyozza, hogy az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke értelmében a jogállamiság az egyik alapértékünk, és azt valamennyi tagállamban tiszteletben kell tartani;
2. üdvözli Bizottságnak az európai uniós jog alkalmazásának ellenőrzéséről szóló, a 2020., 2021. és 2022. évre vonatkozó jelentéseit, és elismeri azok fontosságát az uniós jog helyes és az uniós Szerződéseknek megfelelő végrehajtásának biztosítása szempontjából;
3. úgy véli, hogy az ilyen jelentések alapvető eszközként szolgálnak a demokratikus ellenőrzés lehetővé tételéhez és az uniós jog tagállamokon belüli helyes alkalmazásával kapcsolatos tudatosság növeléséhez; hangsúlyozza, hogy az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében meghatározott hatáskör-átruházás, szubszidiaritás és arányosság elvével összhangban javítani kell ezt az eszközt és meg kell erősíteni a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosítását célzó mechanizmusokat, például a jogállamisági jelentési ciklust vagy a jogállamisági feltételrendszerről szóló rendeletet;
4. hangsúlyozza a jogállamiság fontosságát, amely az uniós jog megfelelő nyomon követésének és alkalmazásának előfeltétele; hangsúlyozza a jogállamisággal kapcsolatos kötelezettségszegési ügyek számát érintő aggodalmát; üdvözli a Bizottság azon döntését, hogy a jogállamiságra vonatkozó országspecifikus ajánlásokat terjeszt a tagállamok elé; ismételten kijelenti, hogy támogatja a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozását, amelyet a három intézmény közötti intézményközi megállapodás szabályozna, és amelynek része lenne az uniós értékek éves ellenőrzési ciklusa, amely kiterjedne az EUSZ 2. cikkének valamennyi vonatkozására;
5. kiemeli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia számos ajánlást fogalmazott meg a jogállamiság védelmére vonatkozóan, amelyeket az Európai Bizottságnak, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek nyomon kell követnie;
6. hangsúlyozza, hogy az uniós jogot a jogbiztonság elvének megfelelően világos és érthető módon kell megfogalmazni; hangsúlyozza az uniós jogszabályok helyes fordításának fontosságát, ami szükséges azok megfelelő átültetéséhez és végrehajtásához; hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak további iránymutatást és támogatást kell nyújtania a tagállamok számára az uniós jogszabályok átültetése során; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is fektessenek be a kapacitásépítésbe, és segítsék a tagjelölt országokat a jelenlegi és jövőbeli uniós vívmányok végrehajtásában és átültetésében, többek között a köztisztviselők képzése révén;
7. kiemeli az átláthatóság elvét, amelyet az uniós Szerződések rögzítenek, valamint az uniós polgárok jogát az igazságszolgáltatáshoz és a megfelelő ügyintézéshez, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. és 47. cikkében foglaltaknak megfelelően; rámutat, hogy ezek a jogok és elvek megkövetelik, hogy a polgárok megfelelően

hozzáérjenek az őket érintő jogi aktusok tervezeteihez; bátorítja a tagállamokat, hogy legyenek átláthatóbbak az irányelveket átültető nemzeti intézkedésekkel kapcsolatban, és üdvözli, hogy 14 tagállam hozzájárult az ilyen intézkedések szövegének az EUR-Lexen való közzétételéhez;

8. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos az uniós jognak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 197. cikke alapján történő megfelelő átültetése és végrehajtása; felszólít az uniós jog megfelelő, a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban foglaltak szerinti előzetes és utólagos hatásvizsgálatára;
9. megjegyzi, hogy 2021-ben csökkent az új kötelezettségszegési ügyek száma; sajnálja azonban, hogy a 2021 végén még folyamatban lévő kötelezettségszegési ügyek száma 7%-kal nőtt az előző évhez képest; megjegyzi, hogy a 2021-ben folyamatban lévő új kötelezettségszegési ügyek bontása szerint a tagállamok ellen a legtöbb átültetéssel kapcsolatos kötelezettségszegési eljárás a következő területeken indult: pénzügyi stabilitás, pénzügyi szolgáltatások és tőkepiacok, igazságszolgáltatás és fogyasztók, mobilitás és közlekedés, kommunikációs hálózatok és technológia, továbbá migráció és belügyek; felhívja a Bizottságot és a nemzeti hatóságokat, hogy proaktívan és átfogóan kövessék nyomon és érvényesítsék az uniós jog alkalmazását ezen a területen;
10. aggodalommal állapítja meg, hogy az EU Pilot mechanizmus alkalmazása továbbra is növekvő tendenciát mutat; hangsúlyozza, hogy ez az eljárás nem helyettesítheti a kötelezettségszegési eljárásokat; felhívja a Bizottságot, hogy tegye átláthatóbbá az EU Pilot ügyeket, és határozzon meg egyértelmű kritériumokat e mechanizmus alkalmazására vonatkozóan;
11. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes kötelezettségszegési ügyek hosszú ideig függőben vannak, anélkül, hogy a Bizottság konkrét lépéseket tenne, és az érintett tagállamok tekintetében nem fordul az Európai Unió Bíróságához (EUB); megjegyzi, hogy az ombudsman megállapította, hogy ez egyes esetekben hivatali visszásságnak minősülhet²;
12. úgy véli, hogy a gyors fellépés – beleértve a kötelezettségszegési eljárásokra vonatkozó rövidebb és egyértelműbb időkeret elfogadását – kulcsfontosságú az uniós jog tagállamok általi megsértésének megszüntetéséhez és az uniós polgárok teljes körű védelmének biztosításához;
13. felhívja a Bizottságot, hogy ültesse át a gyakorlatba a „Pénzügyi szankciók a kötelezettségszegési eljárásokban” című, 2023. január 4-én elfogadott közleményében megállapított szabályokat, amely szerint 12 hónapos határidőt tűzött ki arra, hogy a kötelezettségszegési ügyeket az EUB elé utalja, amennyiben valamely irányelv átültetésének elmulasztása az uniós jogalkotó által meghatározott határidő lejárta után is fennáll;
14. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2021 végére 21%-kal nőtt a késedelmes átültetéssel kapcsolatos kötelezettségszegési ügyek száma a 2020 végén folyamatban lévő

² Európai ombudsman, 2238/2021/MHZ sz. és 2249/2021/MHZ sz. ügyek, 2022. december 16-i határozat.

ügyekhez képest; sajnálja, hogy az uniós jog időben történő és helyes alkalmazása számos tagállamban továbbra is aggodalomra ad okot, és támogatja az EUMSZ 258. cikke és 260. cikkének (3) bekezdése szerinti pénzügyi szankciók annak alapján történő alkalmazását, hogy egy tagállam valamely irányelvet nem épített be a nemzeti jogába; emlékeztet arra, hogy a hiányos átültetésekre vonatkozó 1%-os küszöbértékhez jelenleg nem fűződnek szankciók, és felhívja a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra további eszközöket a küszöbérték betartásának biztosítására;

15. kiemeli, hogy a tagállamok az Európai Unió Tanácsán keresztül közvetlenül felelősek az uniós jog kidolgozásáért és elfogadásáért; rámutat arra, hogy a nemzeti parlamentek és adott esetben a regionális parlamentek elvégzik az uniós jogszabályok szubszidiaritási vizsgálatát; üdvözli az uniós döntéshozatali folyamat korai szakaszában való részvételüket, és hangsúlyozza, hogy fontos szerepük van abban, hogy támogassák a nemzeti kormányokat az uniós jog jobb minőségű és gyorsabb végrehajtásában; javasolja, hogy a tagállamok diplomáciai szolgálatai és a végrehajtó hatóságok közötti szorosabb koordináció segíthetné az uniós jog végrehajtásának és átültetésének javítását; felhívja a tagállamokat, hogy a helytelen átültetések vagy késedelmek minimalizálása érdekében kerüljék el a túlszabályozás gyakorlatát; megállapítja, hogy javítani lehetne a nemzeti parlamentekkel való együttműködés meglévő formáit, például a parlamentközi küldöttségeket vagy azokat az eljárásokat, amelyek bevonják a nemzeti parlamenteket az uniós jog megalkotásával és alkalmazásával kapcsolatos információcserébe; e tekintetben hangsúlyozza, hogy fokozni kell az RB és az EGSZB együttműködését és bevonását;
16. felhívja a tagállamokat, különösen a szövetségi állami struktúrával rendelkező tagállamokat, hogy fogadjanak el megfelelő koordinációs mechanizmusokat az uniós jog átültetésére, lehetővé téve a különböző érintett kormányzati szolgálatok számára, hogy hatékonyan együttműködjenek az átültető intézkedések elfogadásában;
17. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EUB kizárólagos felelőssége az uniós jog érvényességéről való döntés, valamint az uniós jog helyes értelmezésének és alkalmazásának biztosítása.